

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ภายใต้ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มีวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งคือ การฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืนตลอดทั้งการแก้ไขปัญหาความยากจนด้วยการบริหารจัดการที่ดีในสังคมไทยทุกระดับ โดยรัฐบาลได้จัดตั้งเป้าหมายที่จะดำเนินนโยบายเพื่อลดปัญหาความยากจนเพื่อนำไปสู่การสร้างงานสร้างรายได้ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายโดยการพึ่งพาตนเอง นำไปสู่การพอมีพอกิน เน้นการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ในหมู่บ้านหรือตำบลแนวคิดนี้สนับสนุนการส่งเสริมการค้าสินค้าท้องถิ่น สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและมีการตลาดที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์นี้โดยเฉพาะจะสามารถเพิ่มรายได้แก่ชุมชนได้ทางหนึ่ง แต่ที่ผ่านมางานพัฒนาชนบทเป็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชนและองค์กรประชาชนอื่น ๆ ได้เสนอทางเลือก ซึ่งสอดคล้องกับสภาพทางสังคมของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ การทำเกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ และงานธุรกิจชุมชน สำหรับเกษตรแบบผสมผสานเป็นทางออกของการเอาชนะความแห้งแล้งเพื่อผลิตอาหารโดยเน้นการผลิตเพื่อการบริโภคเป็นหลัก ซึ่งไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่ต่อเนื่องเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เกษตรจึงพยายามแสวงหาหนทางที่ดีเพื่อสร้างเศรษฐกิจใหม่แก่สังคมของตนเอง โดยเปลี่ยนจากการผลิตเพื่อการบริโภคมาเป็นการผลิตเพื่อการจำหน่าย ที่ก่อให้เกิดเป็นธุรกิจชุมชนขึ้น และธุรกิจบางชนิดเป็นที่นิยมของตลาดสามารถสร้างรายได้ที่ดีให้แก่เกษตรกร (บงกช หงษ์คำมี. 2537 : 2)

ธุรกิจชุมชนเป็นแนวทางหนึ่งในการยกระดับรายได้ชีวิตความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของชาวบ้านหรือเกษตรกรในชนบทที่เป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ของประเทศ แต่เป็นกลุ่มคนที่ยากจนที่สุดของประเทศ หากกลุ่มชาวบ้านหรือเกษตรกรเหล่านี้มีรายได้สูงขึ้น จะส่งผล

กระทบด้านบวกต่อภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยในการประกอบธุรกิจชุมชนควรมุ่งเน้นสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเอง ให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัตถุดิบในชุมชน โดยคนในชุมชนเพื่อคนในชุมชน ให้ชาวบ้านในชุมชนได้คิดเอง วางแผน และตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาปากท้องของคนส่วนใหญ่ในประเทศ และสามารถลดปัญหาการอพยพเข้าสู่เมืองเพื่อหางานทำ อีกทั้งเป็นการสร้างความเข้มแข็งของภาคชนบท “ธุรกิจชุมชน” จึงเป็นทางเลือกที่สำคัญในขณะที่ธุรกิจอุตสาหกรรมในเมืองประสบปัญหา ผลิตงานออก สถานการณ์เช่นนี้คงจะยึดเยื้อไปอีกหลายปี จึงนับเป็นโอกาสเหมาะในการที่จะศึกษาช่องทางเกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมธุรกิจชุมชน เพื่อให้เป็นทางเลือกหนึ่งของการประกอบธุรกิจในชนบท เพื่อบรรเทาภาวะวิกฤติที่จะมีผลกระทบต่อชนบท และแรงงานที่กำลังว่างงานคืบคลานสู่ชนบท ในระยะยาวธุรกิจชุมชนจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่ป้องกันต่อกรณีให้เกิดการแลกเปลี่ยนที่ไม่เป็นธรรมมากเกินไป (สำนักงานคณะกรรมการประสานงานองค์กรเอกชนพัฒนาชนบทภาคอีสาน. 2543 : 110)

จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตติดแม่น้ำโขง ทำให้มีสภาพดินที่เหมาะสมแก่การเกษตรเป็นอย่างยิ่ง ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดหนองคายประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะในอำเภอสังคม ซึ่งมีอาณาเขตติดกับจังหวัดเลย ทำให้มีภูมิอากาศค่อนข้างเย็นและมีสภาพดินที่สมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตร ประชาชนส่วนมากจะปลูกกล้วย ซึ่งกล้วยเป็นพืชที่มีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป เนื่องจากสามารถใช้ประโยชน์ได้เกือบทุกส่วนของลำต้น ใบใช้ห่อของลำต้นใช้เลี้ยงสัตว์และผลใช้รับประทาน ซึ่งกล้วยเป็นพืชที่มีคุณค่าทางอาหารสูง มีราคาถูกและหาซื้อได้ง่ายประกอบกับเป็นพืชที่ปลูกได้ง่ายและให้ผลเร็วจึงเป็นที่นิยมปลูกกันทั่วไป นอกจากจะใช้บริโภคกันภายในประเทศแล้วยังส่งออกขายยังต่างประเทศ ทำรายได้ให้ประเทศปีละหลายล้านบาท ในอนาคตคาดว่ากล้วยจะมีแนวโน้มที่จะเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งของประเทศไทย (สมศักดิ์ วรรณศิริ. 2547 : 4) และกลุ่มธุรกิจชุมชนที่แปรรูปผลิตภัณฑ์จากกล้วยก็มีอยู่ในหลายจังหวัด แต่สำหรับกลุ่มแม่บ้านเกษตรอำเภอสังคมของจังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงมากที่สุด โดยแปรรูปผลิตภัณฑ์มาจากผลิตผลทางการเกษตรที่เป็นพืชพื้นบ้านและสามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์กล้วยตาก นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกล้วยน้ำว้าอื่น ๆ เช่น กล้วยอบเนย กล้วยกรอบอบเต็ม กล้วยสุกทอด กล้วยแผ่น เป็นต้น ซึ่งได้รับรางวัลสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี 2549 จนได้รับรางวัลสินค้าในระดับ 4 ดาว อีกทั้งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวยังได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากองค์การอาหารและยา (อย.)

เลขที่ จ-พท-นค 1/2541 รวมทั้งได้รับรางวัลจากการประกวดการแปรรูปอาหารจากหน่วยงานต่าง ๆ อีกหลายหน่วยงาน ซึ่งเป็นการยืนยันถึงความสำเร็จในการรวมกลุ่มและการเข้าร่วมโครงการของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสังขม (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย. 2551 : 3)

แม้ว่าที่ผ่านมา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย จะดำเนินการประสบผลสำเร็จ ดังที่กล่าวมา ก็ตาม แต่ก็ยังต้องประสบกับปัญหาในการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้ประกอบการ คือ ผู้ประกอบการไม่ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธุรกิจชุมชนเท่าที่ควร ได้แก่ การให้ความร่วมมือในเรื่องของการผลิต การตลาดและการบริหารจัดการ ดังจะเห็นได้จากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสังขม นอกจากนี้ยังประสบกับปัญหาในด้านการฝึกอบรม เนื่องจากกลุ่มธุรกิจชุมชนมีงบประมาณในการดำเนินการน้อยและผู้ประกอบการยังไม่ให้ความสำคัญในเรื่องของการฝึกอบรมเพราะมองว่าเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นและสิ้นเปลืองงบประมาณไปโดยเปล่าประโยชน์ จึงทำให้การออกแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินการของกลุ่มธุรกิจชุมชน ยังล่าช้าไม่ทันสมัย (กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสังขม. 2551 : 4-6)

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมา ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย โดยได้ศึกษาว่ามีปัจจัยทางคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางการเรียนรู้ และปัจจัยทางการตลาด ตัวใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชน ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ในการวางแผนการดำเนินงานต่อไปในอนาคตและเป็นแนวทางในการพัฒนาของหน่วยงานที่จะเข้ามาส่งเสริมธุรกิจชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการเรียนรู้ ปัจจัยทางการตลาด การจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทางคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

3. เพื่อศึกษาปัจจัยทางการเรียนรู้ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

4. เพื่อศึกษาปัจจัยทางการตลาด ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานของการศึกษา

1. ปัจจัยทางคุณลักษณะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

2. ปัจจัยทางการเรียนรู้ มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

3. ปัจจัยทางการตลาด มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย จำนวน 5 กลุ่ม จำนวน 165 คน ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านสังขม หมู่ 2 จำนวน 45 คน กลุ่มสตรีสหกรณ์การเกษตรสังขม จำนวน 52 คน กลุ่มแม่บ้านสังขมพัฒนา หมู่ 1 จำนวน 47 คน กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วย บ้านม่วง หมู่ 2 จำนวน 10 คน และกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยบ้านหนอง หมู่ 3 จำนวน 11 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ศึกษาทำการศึกษาในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ดังนี้

2.1 ศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และรายได้ โดยศึกษามาจาก สพล มรรคไพบูลย์ (2546 : 5)

2.2 ศึกษาปัจจัยทางการเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเรียนรู้และปฏิบัติจริง และด้านการฝึกอบรม โดยศึกษามาจาก นิรัญชรา มากมา (2549 : 44)

2.3 ศึกษาปัจจัยทางการตลาด ประกอบด้วย ผลผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด โดยศึกษามาจาก วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ (2551 : 97)

2.4 ศึกษาการจัดการธุรกิจชุมชน ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านเครื่องจักร อุปกรณ์และเครื่องมือ ด้านวิธีปฏิบัติงานและด้านการตลาด โดยศึกษามาจาก สุปัทม์ ทองรัตน์ (2547 : 9)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ปัจจัยทางคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และรายได้

3.1.2 ปัจจัยทางการเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเรียนรู้และปฏิบัติจริง และด้านการฝึกอบรม

3.1.3 ปัจจัยทางการตลาด ประกอบด้วย ผลผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตร อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านเครื่องจักร อุปกรณ์และเครื่องมือ ด้านวิธีปฏิบัติงานและด้านการตลาด

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษากลุ่มธุรกิจชุมชน ซึ่งเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตร อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

5. ระยะเวลาของการศึกษา

การศึกษารั้งนี้ กำหนดระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมกราคม - มีนาคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้ศึกษาได้ให้คำนิยามศัพท์ดังนี้

ปัจจัยทางการเรียนรู้ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการธุรกิจชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย

1. **ด้านการมีส่วนร่วม** หมายถึง ความสม่ำเสมอของผู้ประกอบการที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรอำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ในการเข้าร่วมในชั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ความสม่ำเสมอในการเข้าร่วมประชุม การแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในด้านการผลิต การมีส่วนร่วมในด้านการตลาด และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

2. **ด้านการติดต่อสื่อสาร** หมายถึง การสื่อสารของผู้ประกอบการในกลุ่มธุรกิจชุมชนเพื่อก่อให้เกิดการผลิตโดยการพูดคุย การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร สื่อสิ่งพิมพ์ และการติดต่อสื่อสารด้านหนังสือ ซึ่งการติดต่อสื่อสารจะต้องเกิดประโยชน์ต่อกลุ่มธุรกิจชุมชนและมีความชัดเจน

3. **ด้านการเรียนรู้และปฏิบัติจริง** หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร โดยเป็นผลจากการฝึกฝนและประสบการณ์และต้องนำไปปฏิบัติจริงในการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชน เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหา เมื่อได้ปัญหาแล้วต้องนำไปปฏิบัติจริง

4. **ด้านการฝึกอบรม** หมายถึง ผู้ประกอบการทุกคนต้องเข้ารับการฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชน เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และประสบการณ์อย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อนำไปพัฒนาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในกลุ่ม

ปัจจัยทางการตลาด หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามามีผลต่อการจัดการธุรกิจชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย

1. **ผลิตภัณฑ์** หมายถึง สิ่งที่เสนอขายเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดและมีประโยชน์สูงสุด ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายจะต้อง มีหลากหลายรูปแบบ มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพ อย. มีการบรรจุหีบห่อสวยงาม หีบห่อที่บรรจุมีความคงทน และมีชื่อตรา ยี่ห้อ

2. ราคา หมายถึง จำนวนเงินหรือราคาสินค้าที่กลุ่มแม่บ้านเกษตรอำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ได้กำหนดขึ้นมาจากมูลค่าของสินค้า เพื่อใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ได้แก่ มีการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดไว้หลายระดับ มีการแสดงป้ายราคาให้ชัดเจน มีการกำหนดราคาต่ำกว่าสินค้าชนิดเดียวกันในท้องตลาด

3. ช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึงวิธีการจัดจำหน่ายหรือกิจกรรมที่ทำให้สินค้า เป็นที่หาง่ายและสะดวกสำหรับผู้บริโภค เพื่อลูกค้ามีความต้องการซื้อหรือโครงสร้างช่องทางเพื่อ เคลื่อนย้ายสินค้าให้ถึงมือลูกค้า โดยผ่านสถาบันการตลาด ส่วนกิจกรรมที่ช่วยกระจาย ตัวสินค้า ได้แก่ การจัดวางผลิตภัณฑ์สะดวกต่อการเลือกซื้อ มีการจำหน่ายโดยผ่านพ่อค้า คนกลาง มีการจำหน่ายโดยตรงของผู้บริโภค มีการจำหน่ายสินค้าตามงานต่าง ๆ มีการจำหน่ายสินค้าตามศูนย์ OTOP

4. การส่งเสริมทางการตลาด หมายถึง การติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่าง ผู้ซื้อและผู้ขาย เพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อหรือการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมทางการตลาดการณรงค์ทางการตลาดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ธุรกิจ นั้นตั้งเป้าหมายไว้ โดยการใช้สื่อโฆษณาในด้านต่าง ๆ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับ ลูกค้า ผลิตภัณฑ์ คู่แข่งขัน ประกอบด้วย การโฆษณาผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ การโฆษณาผ่านสื่อ วิทยุ มีการแจกสินค้าให้ทดลองชิม และมีเอกสารหรือแผ่นพับที่เผยแพร่ข่าวสาร มีข้อความ เข้าใจง่าย

การจัดการธุรกิจชุมชน หมายถึง การจัดการทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ที่เข้ามามีผลต่อ การจัดการของธุรกิจชุมชน ประกอบด้วย

1. ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้ประกอบการธุรกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรอำเภอ สังคม จังหวัดหนองคาย ที่ได้รับมอบหน้าที่ในการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานในกลุ่ม ให้ ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ด้านงบประมาณ หมายถึง แผนที่แสดงออกในรูปของตัวเงินที่ต้องใช้จ่ายใน การดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรอำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย เพื่อ สนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งด้านงบประมาณมีความสำคัญอย่างมาก ในการบริหารงาน เพราะงบประมาณเป็นแผนสำหรับอนาคต ซึ่งการบริหารงบประมาณนั้น ประกอบด้วย การสนับสนุนให้มีการควบคุมตรวจสอบด้านการเงิน การพัฒนาระบบบัญชีและ ระบบงบประมาณ การระดมทุน การเพิ่มประสิทธิภาพในการขายสินค้าและการใช้จ่าย งบประมาณอย่างพอเพียง

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การบริหารงานด้านวัสดุอุปกรณ์ เป็น การดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ใน ธุรกิจชุมชนในส่วนต่าง ๆ มีความเพียงพอกับความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน

4. ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง มีการแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานกันอย่าง ชัดเจนในธุรกิจชุมชน มีการติดตามและประเมินผลกิจการ

5. ด้านเครื่องจักร อุปกรณ์และเครื่องมือ หมายถึง เครื่องจักร อุปกรณ์และ เครื่องมือที่ใช้ในธุรกิจชุมชนต้องครบถ้วนและทันสมัยเพราะถ้าหากเป็นเครื่องเก่าที่ล้าสมัย จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงรักษา ทำงานไม่ทันตามที่กำหนดไว้อาจผลิตสินค้าไม่ทัน ตามที่ลูกค้ามีความต้องการซื้อ

6. ด้านวิธีปฏิบัติงาน หมายถึง การวางแผนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามขั้นตอน ที่กำหนดไว้เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

7. ด้านการตลาด หมายถึง กระบวนการวางแผนในด้านการวางความคิด การกำหนดราคา การส่งเสริมการตลาด การจัดจำหน่ายสินค้าเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้า และให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจมากที่สุด

ธุรกิจชุมชน หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลหรือองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ กิจกรรมและช่วยดำเนินงานบางส่วนหรือทั้งหมด โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ต่าง ๆ มีการเรียน และการจัดการร่วมกันเพื่อดำเนินการในกิจกรรมการผลิต การแปรรูป การค้าและการบริการ

ธุรกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตร หมายถึง ผู้ประกอบการที่อยู่ในกลุ่มแม่บ้านเกษตร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ที่ร่วมกันดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกล้วยน้ำว้า

ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอสังขม จังหวัด หนองคาย ที่เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรอำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการดำเนินการทั้งทางด้านผลิต จำหน่าย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบระดับการจัดการธุรกิจชุมชน ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการธุรกิจชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ทำให้ทราบปัจจัยทางคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชน ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการธุรกิจชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ทำให้ทราบปัจจัยทางการเรียนรู้ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ในด้านการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

4. ทำให้ทราบปัจจัยทางการตลาด ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุง ด้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์

5. เป็นข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอื่น และผู้สนใจในการดำเนินธุรกิจชุมชนในรูปแบบกลุ่ม ได้นำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้เพื่อการเสริมสร้างรายได้ให้กับครอบครัว